

Bryssel, 25. maaliskuuta 2019
(OR. en)

7672/1/19
REV 1

AGRI 159
ENV 313
CLIMA 84
ONU 31

ILMOITUS

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 15011/18

Asia: Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta – maatalouteen liittyvät näkökohdat
– Keskustelu

1. Komissio hyväksyi 28. marraskuuta 2018 tiedonannon "Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta".
2. Tiedonanto esiteltiin energianeuvostolle 19. joulukuuta 2018 ja ympäristöneuvostolle 20. joulukuuta 2018. Kilpailukykyneuvostossa käytiin periaatekeskustelu 18. helmikuuta 2019, energianeuvostossa 4. maaliskuuta 2019 ja ympäristöneuvostossa 5. maaliskuuta 2019. Eurooppa-neuvostossa keskusteltiin ilmastonmuutoksesta 21.–22. maaliskuuta 2019¹.

¹ 1/19.

3. Ympäristötyöryhmä on tammikuusta 2019 alkaen käynyt keskusteluja tiedonannosta ja sen mukana toimitetusta perusteellisesta analyysistä. Maatalouden horisontaaliasioiden työryhmän (YMP:n uudistus) jäsenet kutsuttiin ympäristöryhmän 5. helmikuuta 2019 pidettyyn kokoukseen, kun komissio esitteli tiedonannon ja perusteellisen analyysin maatalouteen liittyviä näkökohtia.
 4. Puheenjohtajavaltio aikoo järjestää kaikissa asiaankuuluvissa neuvoston kokoonpanoissa keskusteluja siitä, miten kukin politiikan ala voi edistää kokonaisvision toteuttamista.
 5. Puheenjohtajavaltio on laatinut maatalous- ja kalastusneuvostossa 15. huhtikuuta 2019 käytävän ministerien keskustelun ohjaamiseksi tausta-asiakirjan ja kysymyksen, joka on tämän ilmoituksen liitteenä.
-

**Puhdas maapallo kaikille – pitkän aikavälin strateginen visio ilmastoneutraalista taloudesta –
maatalouteen liittyvät näkökohdat**

Puheenjohtajavaltion asiakirja ja kysymys ministereille

1. Maataloudella voi olla merkittävä rooli EU:n siirtyessä kasvihuonekaasupäästöneutraaliin talouteen. Tiedonannossa tunnustetaan maatalouden keskeinen rooli, sillä noin 10 prosenttia EU:n kasvihuonekaasupäästöistä tulee maataloudesta. Maatalous on metsätalouden kanssa samanaikaisesti myös hiilinielu. Eurooppa-neuvosto totesi lokakuussa 2014, että maatalous- ja maankäyttöalan hillitsemispotentiaali on pienempi, ja alan monet erilaiset tavoitteet olisi pidettävä mielessä, samoin kuin tarve huolehtia ruokaturvaan ja ilmastonmuutokseen liittyvien EU:n tavoitteiden johdonmukaisuudesta. Nykyisellä yhteisellä maatalouspolitiikalla (YMP) edistetään jo ilmastotavoitteita, ja tulevaa YMP:tä koskevissa ehdotuksissa esitetään tämän osalta vielä pidemmälle meneviä tavoitteita. Siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen tarkoittaa maatalousalan muutoksia, jotka auttavat EU:ta varmistamaan ruokaturvan samalla kun edistetään ilmastotavoitteiden saavuttamista.
2. EU on aina ollut eturintamassa puuttumassa ilmastonmuutoksen alkusyihin ja tekee työtä koko maailman yhteisten toimien eteen Pariisin sopimuksen puitteissa. Eurooppa-neuvosto vahvisti tätä varten kesäkuussa 2017 EU:n ja sen jäsenvaltioiden voimakkaan sitoutumisen Pariisin sopimuksen tavoitteisiin ja kehotti 22. maaliskuuta 2018 Euroopan komissiota esittämään vuoden 2019 ensimmäisen neljänneksen loppuun mennessä ehdotuksen strategiaksi EU:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä pitkällä aikavälillä Pariisin sopimuksen mukaisesti, ottaen huomioon kansalliset suunnitelmat.

3. Komissio hyväksyi 28. marraskuuta 2018 tiedonannon "Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta"². Tiedonannossa esitetään visio siitä, miten EU voisi pitkällä aikavälillä edesauttaa Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamista. Tiedonannolla pyrittiin käynnistämään laaja keskustelu, johon osallistuu eurooppalaisia päättäjiä ja kansalaisia ja jossa käsitellään sitä, miten Euroopan olisi valmistauduttava vuoteen 2050.

Tämän pohjalta EU:n pitäisi pystyä hyväksymään pitkän aikavälin strategiansa vuoteen 2020 mennessä ja toimittamaan se ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen yhteyteen Pariisin sopimuksen mukaisesti.

4. Tiedonannossa korostetaan kaikilla talouden aloilla, maatalous mukaan luettuna, tarvittavia muutoksia, joiden päämääränä on siirtyä kasvihuonekaasupäästöttömään talouteen. Asiakirjan mukaan siirtymän tulisi olla sosiaalisesti oikeudenmukainen sekä kansalaisten että alueiden kannalta, tehostettava kilpailukykyä ja taattava kestävä kasvu ja työpaikat.
5. Tiedonannossa esitetään EU:lle kahdeksan skenaariota, joilla voitaisiin päästä kasvihuonekaasupäästöissä vähennyksiin, joiden vaihteluvälinä olisi 80 prosentin vähennys vuoteen 2050 mennessä (vuoteen 1990 verrattuna) ja neutraalius kasvihuonekaasupäästöjen osalta vuoteen 2050 mennessä. Tiedonannossa korostetaan, että maa- ja metsätaloussektorit ovat ainutlaatuisia, koska näillä sektoreilla on mahdollista myös poistaa hiilidioksidia ilmakehästä. Poistetut määrät ovat merkittäviä, ja vuositasolla niistä muodostuu EU:ssa noin 300 miljoonan hiilidioksiditonin nettonielu. Tämäkään ei silti riitä kompensoimaan jäljelle jääviä päästöjä, ellei maaperämme merkitystä vahvisteta lisätoimenpitein. Siksi on vielä tutkittava, miten biomassaa voidaan hankkia kestävästi samalla luontaisen nielun toimintaa tehostaen tai hyödyntämällä samanaikaisesti hiilidioksidin talteenottoa ja varastointia, joilla voidaan kasvattaa negatiivisten päästöjen määrää. Tiedonannossa esitetään, että neutraalius kasvihuonekaasupäästöjen osalta edellyttää teknologisten ja kiertotalouteen perustuvien vaihtoehtojen tarjoamisen mahdollisuuksien täysimääräistä hyödyntämistä ja maaperän luontaisten hiilinielujen laaja-alaista käyttöönottoa myös maa- ja metsätaloussektoreilla.

² 15011/18.

6. Kasvihuonekaasujen osalta neutraaliin talouteen siirtymisen varmistamiseksi tiedonannossa esitetään seitsemän osatekijää, joista yksi liittyy maatalouteen selkeämmin kuin muut: kaikkien biotalouden tarjoamien mahdollisuuksien käyttäminen hyväksi sekä välttämättömien hiilinielujen luominen. Kyseisen osatekijän osalta on huomattava, että väestön kasvaessa EU:n maa- ja metsätalouden on pystyttävä tuottamaan riittävästi elintarvikkeita, rehua ja kuituja. Maataloustuotannosta syntyviä muita kuin hiilidioksidipohjaisia kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vähentää tehokkailla ja kestäville tuotantomenetelmillä. Digitalisaatio ja älykkäät teknologiat toimivat perustana täsmäviljelylle. Innovoinnin merkitys kasvaa, ja se auttaa lisäämään tuottavuutta. Maatalousmaan hiilivarantoja voidaan kasvattaa esimerkiksi suosimalla muokkaamatta viljelyä ja peitekasvien käyttöä. Metsien, maaperän ja maatalousmaan muodostaman luontaisen nielun säilyttäminen ja kasvattaminen on keskeisellä sijalla.

Yksi muista osatekijöistä eli EU:n teollisuuden kilpailukyvyyn ja kiertotalouden nostaminen keskeisiksi menestystekijöiksi kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tarkoittaa raaka-aineiden ja biomassan resurssitehokasta käyttöä.

7. Komission pitkän aikavälin visiossa ehdotetaan, että tarjotaan suotuisat edellytykset, joilla edistetään siirtymää pitkällä aikavälillä. Joitakin tämän kehyksen osista ovat tutkimus, innovointi ja investoinnit. Taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten osalta tähdennetään, että maaseutualueilla on säilyttävä riittävän osaavaa työvoimaa, jonka avulla voidaan vastata maa- ja metsätaloussektorin kasvaviin ja muuttuviin vaatimuksiin, vaikka maaseutuväestön määrä supistuu.
8. Komission visiossa esitetään joukko ensisijaisia prioriteetteja, joiden olisi oltava ohjenuorana siirtymässä ilmastoneutraaliin Eurooppaan. Eräs niistä on se, että edistetään kestävää biotaloutta, monipuolistetaan maataloutta, eläintuotantoa, vesiviljelyä ja metsätuotantoa, lisätään tuottavuutta entisestään samalla kun sopeudutaan jo käynnissä olevaan ilmastomuutokseen, suojellaan ja ennallistetaan ekosysteemejä, ja huolehditaan luonnontilaisten maa-alueiden sekä vesi- ja meriluonnonvarojen kestävästä hyödyntämisestä ja hoitamisesta.

9. Tiedonannossa kehoitetaan kaikkia Euroopan tason ja kansallisia poliittisia toimijoita sekä yksityissektorin sidosryhmiä ja EU:n kansalaisia osallistumaan aktiivisesti keskusteluun ja niiden toimenpiteiden määrittämiseen, joilla luodaan kilpailukykyinen vähähiilinen talous, samalla kun puututaan haasteisiin ja tartutaan mahdollisuuksiin.
10. Tiedonannossa esitetty monivivahteinen ja monialainen visio edellyttää koordinoituja toimia monilla eri aloilla, joiden joukossa maatalous, yhdessä energian ja liikenteen kanssa, on kaikista tärkein.
11. Tiedonannossa pyydetään kaikkia asiaan liittyviä neuvoston kokoonpanoja käymään laaja periaatekeskustelu siitä, miten niiden vastuualueella voidaan edistää pitkän aikavälin kokonaisvisiota EU:n siirtymisestä kilpailukykyiseen ja ilmastoneutraaliin talouteen. Tässä yhteydessä maatalousministereitä pyydetään keskustelemaan maatalouteen liittyvistä tiedonannon keskeisistä elementeistä.
12. Neuvostossa (maatalous ja kalastus) käytävän keskustelun on tarkoitus ohjata etenemistä kohti keskeisiä strategisia suuntaviivoja ja tarkastella jäsenvaltioiden visiota vuoden 2050 perspektiivissä vuodelle 2030 sovittujen tavoitteiden pohjalta.

Kysymys

Määritetäänkö komission tiedonannossa "Puhdas maapallo kaikille" mielestänne oikea suunta EU:n pitkän aikavälin panokselle Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamiseksi maa- ja metsätaloussektorien osalta? Mikä vaatii ministerien mielestä kiireellisimpiä toimia maatalouspolitiikassa kansallisella ja unionin tasolla?